

XXXVI Zgromadzenie Ogólne
Poznań, 5 i 6 marca 2015

Sprawozdanie Zarządu
z działalności Związku w 2014 r.
wyciąg

2014

Wprowadzenie

Po raz drugi w dziejach odrodzonego Związku środki, którymi dysponowaliśmy, **przekroczyły 10 mln zł**, przy czym składki członkowskie stanowiły tylko 38 % wpływów (3,9 mln zł). Dzięki **znacznym środkom pozyskanym z innych źródeł** poszerzyliśmy zakres działalności obejmującej m.in. monitoring rozwoju miast i wymianę doświadczeń w zarządzaniu miastami. Podjęte w r. 2013 i kontynuowane w 2014 działania oszczędnościowe oraz aktywność w pozyskiwaniu środków z innych źródeł przyniosły zredukowanie przejściowej nierównowagi w finansach Związku, zaistniałej w 2012 roku.

Lobbing legislacyjny, prowadzony za pośrednictwem Komisji Wspólnej Rządu i ST, komisji sejmowych i senackich oraz Kancelarię Prezydenta RP, obejmował wiele spraw, z których najważniejsze były:

- zmiany w przepisach dotyczących indywidualnego wskaźnika zadłużenia JST,
- przywrócenie równowagi w drastycznie osłabionym systemie dochodów JST,
- niedofinansowanie zadań zleconych,
- rewitalizacja obszarów zdegradowanych,
- polityka miejska,
- ład przestrzenny,
- nowy system zagospodarowania odpadów komunalnych,
- „prezydencki” oraz ministerialny projekty ustaw samorządowych,
- opodatkowanie kabli, drogi „po-obwodnicowe”, ogrody działkowe.

Ogółem zaopiniowaliśmy 60 projektów ustaw i 40 projektów rozporządzeń, a także 13 innych dokumentów.

Realizowane były **projekty finansowane ze źródeł zewnętrznych**, obejmujące monitorowanie rozwoju miast i jakości usług publicznych, wymianę doświadczeń w zarządzaniu miastami oraz problematykę dialogu społecznego w sektorze samorządowym:

- **współpraca JST na rzecz rozwoju miejskich obszarów funkcjonalnych** („2. projekt norweski”, tzw. predefiniowany, rozpoczęty w lipcu 2012, zaplanowany do I kwartału 2016),
- **dialog społeczny w sektorze samorządowym** („3. projekt norweski”, rozpoczęty w marcu 2013, zaplanowany do końca 2014 roku),
- **program URBACT II**,
- 3 projekty dotyczące **współpracy międzynarodowej** (2 rozpoczęte i zakończone w roku 2014 i jeden rozpoczęty w roku 2013, zaplanowany na 2,5 roku), w tym projekt wsparcia samorządów z Ukrainy.

Działania realizowane w projektach zapewniały szeroki udział przedstawicieli miast i prowadzenie **wymiany doświadczeń w zarządzaniu miastami**. Była ona uzupełniana przez wymianę doświadczeń prowadzoną za pośrednictwem komisji Związku.

Na nasze zlecenie zostały opracowane ważne **opinie i ekspertyzy prawne**.

1. Organy, komisje, przedstawiciele

31 grudnia 2014 roku Związek liczył **302** miasta, reprezentując blisko **73 %** miejskiej ludności Polski. Ze Związku wystąpiło miasto Łaskarzew.

XXXV **Zgromadzenie Ogólne** w Zabrzu (13 - 14 marca 2014) po zapoznaniu się z opinią Komisji Rewizyjnej, przyjęło sprawozdanie z działalności Związku w 2013 roku, sprawozdanie finansowe z wykonania budżetu w 2013 roku oraz bilans Związku za 2013 rok. Delegaci wybrali 2 członków Zarządu, przyjęli tezy programu działania Związku w 2014 roku oraz uchwalili budżet Związku na rok 2014. Przyjęli także stanowiska w sprawach:

- pilnej implementacji nowej dyrektywy klasycznej (2014/24/UE),
- projektu nowelizacji ustawy o drogach publicznych (art. 10 ust. 5, drogi w miastach na prawach powiatu),
- polityki miejskiej i planowania zagospodarowania przestrzennego,
- koniecznych zmian w systemie zagospodarowania odpadów komunalnych,
- sytuacji państwowych wyższych szkół zawodowych,
- wystawy EXPO w Łodzi.

W skład Zgromadzenia Ogólnego, na podstawie aktualnych uchwał rad 302 miast członkowskich, wchodziło (stan na 16.11.2014 r.):

- 80 prezydentów miast i 4 zastępców prezydenta,
- 202 burmistrzów oraz 3 zastępców burmistrza,
- 8 przewodniczących rady oraz 2 wiceprzewodniczący rady,
- 2 radnych,
- 1 sekretarz miasta.

Zarząd, który odbył w ub. r. 10 posiedzeń w: Koszalinie (24.01), Rypinie (21.02), Iławie (11.04), Giżycku (23.05), Świdnicy (9.06), Świnoujściu (4.07), Augustowie (29.08), Wejherowie (25.09), Legnicy (17.10) i Białej Podlaskiej (12.12), pracował w składzie:

- **Ryszard GROBELNY**, prezydent Poznania, prezes,
- **Jacek MAJCHROWSKI**, prezydent **Krakowa**, wiceprezes,
- **Marek MIROS**, burmistrz **Gołdapi**, wiceprezes,
- **Krzysztof ŻUK**, prezydent **Lublina**, wiceprezes,
- **Andrzej KOSZTOWNIAK**, prezydent **Radomia**, sekretarz,
- **Andrzej PIETRASIŁ**, burmistrz **Płońska**, skarbnik,
- **Bogdan BIENIEK**, zastępca prezydenta **Mielca**,
- **Ryszard BREJZA**, prezydent **Inowrocławia**,
- **Jan BRONŚ**, burmistrz **Oleśnicy**,
- **Andrzej CZAPSKI**, prezydent **Białej Podlaskiej**,
- **Zdzisław Czucha**, burmistrz **Kościerzyny** (od 13 marca 2014),
- **Andrzej DZIUBA**, prezydent **Tychów**,
- **Janusz GROMEK**, prezydent **Kołobrzegu**,

Sprawozdanie z działalności Związku

- **Piotr JEDLIŃSKI**, prezydent **Koszalina**,
- **Jacek LIPIŃSKI**, burmistrz **Aleksandrowa Łódzkiego**,
- **Stanisław MAŁACHWIEJ**, burmistrz **Sokółki**,
- **Zbigniew PODRAZA**, prezydent **Dąbrowy Górniczej**,
- **Roman SZEŁEMEJ**, prezydent **Wałbrzycha** (od 13 marca 2014).
- **Stanisław SZWABSKI**, przewodniczący RM **Gdyni**,
- **Anna TOMICKA**, burmistrz **Swarzędza**,
- **Zofia TRĘBICKA**, radna Miasta Stołecznego **Warszawy**,
- **Leszek TRĘBSKI**, prezydent **Skierniewic**,
- **Iwona WIECZOREK**, prezydent **Zgierza** (od 8 marca 2012)
- **Jarosław WILCZYŃSKI**, prezydent **Ostrowca Świętokrzyskiego**,
- **Janusz ŻMURKIEWICZ**, prezydent **Świnoujścia**,

Członkami **Komisji Rewizyjnej** byli:

- **Tadeusz KRZAKOWSKI**, prezydent **Legnicy**,
- **Julian JOKŚ**, burmistrz **Krotoszyna**,
- **Wojciech KUDELSKI**, prezydent **Siedlec**,
- **Mirosława LEHMAN**, burmistrz **Kartuz**,
- **Jacek WALCZAK**, prezydent **Sieradza**.

W 2014 roku Zarząd na swych posiedzeniach **zaopiniował następujące projekty**:

- a) **ustaw i spraw ustawowych** (najważniejsze stanowiska są opublikowane na stronie internetowej Związku):
- o zmianie ustawy o systemie oświaty,
 - o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,
 - o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (2 projekty),
 - o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych,
 - o zmianie ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego oraz ustawy o opłacie skarbowej,
 - o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, o swobodzie działalności gospodarczej oraz o bezpieczeństwie żywności i żywienia,
 - o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego,
 - o zmianie ustawy o sporcie,
 - o zmianie ustawy Karta Nauczyciela oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
 - o zmianie ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne,
 - o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony RP oraz zmianie ustawy o uposażeniu żołnierzy niezawodowych oraz niektórych innych ustaw,
 - o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw,
 - o zasadach realizacji programów operacyjnych polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020,

Sprawozdanie z działalności Związku

- o zmianie ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych,
- o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (6 projektów),
- o petycjach,
- o świadomym rodzicielstwie,
- o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych (2 projekty),
- o zmianie ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne z projektami aktów wykonawczych,
- o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz o zmianie ustawy o własności lokali,
- o zmianie ustawy o odpadach,
- o zmianie ustawy o transporcie kolejowym,
- o zmianie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarzy i położnej oraz niektórych innych ustaw,
- o zmianie ustawy Kodeks wyborczy (2 projekty),
- o Państwowej Inspekcji Weterynarii i Żywności,
- o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publ.,
- o zmianie ustawy o referendum lokalnym,
- o zmianie ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym,
- o zmianie ustawy o dochodach JST,
- o zmianie ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia,
- o zmianie ustawy o finansach publicznych,
- o zawieszeniu wpłat niektórych pożyczek i kredytów, zaciągniętych w związku z prowadzeniem gospodarstwa rolnego,
- o zmianie ustawy Kodeks postępowania administracyjnego,
- o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw,
- o zmianie ustawy o statystyce publicznej,
- o zmianie ustawy Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw,
- o zmianie ustawy o samorządzie gminnym,
- o obligacjach,
- o Karcie Dużej Rodziny wraz z rozporządzeniami,
- założeń zmian o podatku VAT,
- zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych,
- o podatkach i opłatach lokalnych znoszący opłatę targową,
- o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie poszukiwania, rozpoznawania, wydobywania i transportowania węglowodorów,
- o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- o zmianie ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
- o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz niektórych innych ustaw,
- o oświadczeniach o stanie majątkowym osób pełniących funkcje publiczne,
- o zmianie ustawy o dochodach JST oraz ustawy o finansach publicznych („janosikowe”),
- ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, z projektami aktów wykonawczych,
- założeń projektu ustawy o rewitalizacji.

b) **rozporządzeń:**

Sprawozdanie z działalności Związku

- i. Rady Ministrów w sprawie:
 - dróg krajowych lub ich odcinków, na których pobiera się opłatę elektroniczną oraz wysokości stawek opłaty elektronicznej,
 - programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2015,
 - udzielania pomocy de minimis na realizację niektórych przedsięwzięć w zakresie promocji i wspierania eksportu lub sprzedaży na jednolitym rynku europejskim,
 - udzielania pomocy de minimis na realizację branżowych projektów promocyjnych w zakresie eksportu lub sprzedaży na jednolitym rynku europejskim,
 - udzielania pomocy de minimis na uzyskanie certyfikatu wyrobu wymaganego na rynkach zagranicznych,
 - udzielania pomocy de minimis na realizację przedsięwzięć wydawniczych promujących eksport lub sprzedaż na jednolitym rynku europejskim,
 - warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych,
 - określenia warunków technicznych i organizacyjnych dla kwalifikowanych podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne (...);
- ii. Ministra Finansów w sprawie:
 - wzorów tytułów wykonawczych stosowanych w egzekucji administracyjnej,
 - wzoru zarządzenia zabezpieczenia,
- iii. Ministra Gospodarki w sprawie
 - określenia szczegółowego trybu tworzenia i wydawania zaświadczenia certyfikacyjnego związanego z podpisem elektronicznym,
 - ryzyk mających wpływ na sposób klasyfikacji zobowiązań wynikających z umów o partnerstwie publiczno-prywatnym oraz czynników uwzględnianych przy ich ocenie,
- iv. Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie:
 - szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem,
 - udzielania przez PARP pomocy finansowej na rozwój instrumentów inżynierii finansowej w ramach PO Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013,
 - udzielania przez PARP pomocy finansowej na promocję gospodarczą Polski Wschodniej, tworzenie sieci współpracy Centrów Obsługi Inwestora, tworzenie i rozwój klastrów, tworzenie polityki rozwoju regionalnego w ramach PO Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013,
 - szczegółowych czynności organów w sprawach związanych z dopuszczeniem pojazdów do ruchu oraz wzorów dokumentów w tych sprawach,
 - rejestracji i oznaczania pojazdów,
 - szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach,
- v. Ministra Edukacji Narodowej w sprawie:
 - udzielania gminom dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego,
 - wymagań ochrony przeciwpożarowej, jakie musi spełniać lokal, w którym jest prowadzone przedszkole utworzone w wyniku przekształcenia oddziału przedszkolnego zorganizowanego w szkole podstawowej,
 - warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach;

Sprawozdanie z działalności Związku

- vi. Ministra Sportu i Turystyki w sprawie:
 - nadania statutu Polskiej Organizacji Turystycznej,
- vii. Ministra Środowiska w sprawie:
 - warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego,
- viii. Ministra Zdrowia w sprawie:
 - świadczeń gwarantowanych z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej,
 - świadczeń gwarantowanych z zakresu świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych w ramach opieki długoterminowej,
 - rodzajów i zakresu dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania,
 - świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej,
 - określenia wzoru wniosków o zwrot kosztów świadczeń opieki zdrowotnej udzielonych poza granicami kraju,
 - rozporządzenia MZ w sprawie ustalenia wykazu świadczeń opieki zdrowotnej wymagających uprzedniej zgody dyrektora oddziału wojewódzkiego NFZ,
 - wydawania zgody na uzyskanie świadczeń opieki zdrowotnej poza granicami kraju oraz pokrycie kosztów transportu,
 - izb wytrzeźwień i placówek wskazanych lub utworzonych przez JST,
 - świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia uzdrowiskowego;
- c) **dokumentów:**
 - Dokumentu Implementacyjnego do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 roku z perspektywą do 2030r.,
 - Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020 – nowy wymiar aktywnej integracji,
 - PO Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym 2014 – 2020,
 - uwzględniania w przygotowanych obecnie projektach RPO zastosowania mechanizmu „Rozwój lokalny kierowany przez społeczność”,
 - niezbędnych zmian w ustawach dot. zagospodarowania odpadów komunalnych,
 - projektu założeń do projektu ustawy o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji,
 - postulatów zmian w ustawach: Ordynacja podatkowa, o podatku dochodowym od osób fizycznych, o podatku dochodowym od osób prawnych, o swobodzie działalności gospodarczej,
 - projektu wytycznych w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej w okresie programowania 2014-2020,
 - projektu zmian wytycznych w zakresie procesu kontroli w ramach obowiązków instytucji zarządzającej programem operacyjnym,
 - informacji o pracach nad projektem „ustawy krajobrazowej,
 - Strategii Rozwoju Polski Zachodniej do roku 2020,
 - uchwały Rady Ministrów zmieniającej uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pn. „Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2011-2015”.
 - dokumentu „Zielona księga - system stanowienia prawa w Polsce”.

Stanowiska Związku były **na bieżąco prezentowane w pracach Komisji Wspólnej Rządu i ST oraz komisji parlamentarnych**, a niektóre także przesyłane właściwym organom i instytucjom.

Sprawozdanie z działalności Związku

W celu profesjonalnego przygotowania i prezentowania stanowisk Związek zamawiał opinie i ekspertyzy prawne, a także korzystał ze wsparcia prawników podczas tych prac. W roku 2014 na zlecenie ZMP powstały następujące opinie, ekspertyzy i opracowania:

- opinia prawna dotycząca ograniczenia kadencyjności;
- opinia prawna dotycząca zamówień *in-house*;
- opinia prawna dotycząca statusu miast na prawach powiatu;
- opinie prawne dotyczące „ustaw śmieciowych”;
- opinia prawna dotycząca analizy uwarunkowań łączenia gmin;
- ekspertyza dotycząca finansowania zadań zleconych JST;
- opracowanie do wniosku Nowej Soli do TK - analiza ustaw, które nałożyły na gminę nowe zadania;
- opracowanie dotyczące podatku od nieruchomości (wspólnie z UMP).

Przedstawiciele Związku w najważniejszych instytucjach i organizacjach

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Ryszard Grobelny (**Poznań**), Jacek Majchrowski (**Kraków**);

Zespoły problemowe Komisji Wspólnej RiST:

- **Polityki europejskiej** - Arkadiusz Godlewski (**Katowice**), Michał Guć (**Gdynia**),
- **Systemu finansów publicznych** - Ryszard Grobelny (**Poznań**, współprzewodniczący), Andrzej Pietrasik (**Płońsk**), Tomasz Bogucki (**Kielce**),
- **Edukacji, kultury i sportu** - Bogdan Bieniek (**Mielec**), Jacek Lipiński (**Aleksandrów Łódzki**),
- **Ochrony zdrowia i polityki społecznej** - Zbigniew Podraza (**Dąbrowa Górnicza**), Włodzimierz Kałek (**Poznań**),
- **Infrastruktury, rozwoju lokalnego, polityki regionalnej i środowiska** - Janusz Żmurkiewicz (**Świnoujście**), Andrzej Dziuba (**Tychy**),
- **Administracji publicznej i bezpieczeństwa obywateli** - Krzysztof Matyjaszczyk (**Częstochowa**, współprzewodniczący), Jarosław Wilczyński (**Ostrowiec Św.**), Artur Hołubiczko (**Częstochowa**),
- **Obszarów wiejskich, wsi i rolnictwa** - Stanisław Małachwicz (**Sokółka**), Leszek Szymański (**Kartuzy**),
- **Spółczeństwa informacyjnego** - Jan M. Czajkowski (**Zgierz**, współprzewodniczący), Jacek Walczak (**Sieradz**), Marek Bigosiński (**Poznań**),
- **Ustrojowy** - Jacek Karnowski (**Sopot**, współprzewodniczący), Ryszard Brejza (**Inowrocław**), Piotr Jedliński (**Koszalin**),
- **Polityki miejskiej** - Dawid Kostemski (**Świętochłowice**) i Andrzej Kosztowniak (**Radom**).

Komisja Trójstronna ds. Społeczno - Gospodarczych

Janusz Żmurkiewicz (**Świnoujście**)

Naczelna Rada Zatrudnienia

Jacek Walczak (**Sieradz**)

Rada Działalności Pożytku Publicznego

Michał Guć (**Gdynia**)

Rada Zamówień Publicznych przy Prezesie UZP

Jolanta Barska (**Nysa**)

Sprawozdanie z działalności Związku

Rada Informatyzacji

Jan M. Czajkowski (Łódź)

Rada Fundacji Polskiego Godła Promocyjnego „Teraz Polska”

Zofia Trębicka (Warszawa)

Rada Polskiej Organizacji Turystycznej

Małgorzata Mańka-Szulik (Zabrze)

Rada Statystyki

Andrzej Porawski (Poznań)

Krajowe Forum Terytorialne 2010-2020

Ryszard Brejza (Inowrocław), Andrzej Kosztowniak (Radom), Wojciech Kudelski (Siedlce)

Zespół ds. Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Polski Wschodniej do 2020 r.

Janusz Chodorowski (Mielec), Andrzej Czapski (Biała Podlaska), Marek Miros (Gołdap),
Jarosław Wilczyński (Ostrowiec Św.)

Zespół ds. Strategii Europa 2020

Andrzej Kosztowniak (Radom)

Krajowa Rada Konsultacyjna do Spraw Osób Niepełnosprawnych

Krzysztof Szczepiot (Sokółka)

Komitet ds. Wyboru Projektów w Programie EOG Promowanie Różnorodności Kulturowej i Artystycznej w ramach europejskiego dziedzictwa kulturowego

Tadeusz Krzakowski (Legnica), z-ca - Andrzej Porawski (Poznań)

Komitet ds. Wyboru Projektów w Programie EOG Konserwacja i Rewitalizacja Dziedzictwa Kulturowego

Andrzej Porawski (Poznań), z-ca - Ewa Bartosik (Poznań)

Komitety Monitorujące Sektorowe Programy Operacyjne na lata 2007 – 2013

- PO Infrastruktura i Środowisko – Jacek Karnowski, Bartosz Piotrusiewicz (Sopot);
- PO Innowacyjna Gospodarka – Zbigniew Podraza, Katarzyna Jurczak (Dąbrowa Górna.);
- PO Kapitał Ludzki - Mirosława Lehman, Elżbieta Rejter (Kartuzy);
- PO Rozwój Polski Wschodniej - Bogdan Bieniek (Mielec);
- PO Pomoc Techniczna – Roman Smogorzewski, Lucjan Chrzanowski (Legionowo);
- PO Rybołówstwo i Nadbrzeżne Obszary Rybackie – Janusz Gromek (Kołobrzeg).

Komitet Monitorujący dla Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego (II edycja)

Krzysztof Matyjaszczyk (Częstochowa);

Zespół do spraw Rozwiązań Systemowych w Zakresie Ekonomii Społecznej

Lidia Węsierska (Poznań)

Zespół do spraw Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw

Tomasz Sadowski (Poznań)

Zespół Doradczy ds. rozwiązań systemowych w sektorze energetyki

Zbigniew Michniowski (Bielsko-Biała)

Sprawozdanie z działalności Związku

Zespół do spraw wdrażania ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

Krzysztof Choromański (**Warszawa**)

Zespół do prac na rzecz budowy i rozwoju sieci szerokopasmowych

Jacek Walczak (**Sieradz**)

Rada Użytkowników ePUAP

Jan M. Czajkowski (**Zgierz**)

Komitet Sterujący – Monitorujący Program Fundusz inicjatyw Obywatelskich na l. 2014-20

Izabela Leśniak (**Poznań**)

Komitety Monitorujące Programy Operacyjne na lata 2014-2020

- PO Infrastruktura i Środowisko – Henryk Zaguła (**Dąbrowa Górnicza**)
- PO Polska Cyfrowa – Jan M. Czajkowski (**Zgierz**)
- PO Wiedza Edukacja Rozwój – Bogdan Bieniek (**Mielec**), Tomasz Potkański (**Podkowa Leśna**)
- PO Pomoc Techniczna - Andrzej Porawski (**Poznań**), Tomasz Potkański (**Podkowa Leśna**)

Po zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju uzyskaliśmy prawo zgłaszania przedstawicieli Związku do składu Komitetów Monitorujących RPO w poszczególnych województwach. Marszałkowie województw w ostatnich miesiącach zwracali się do nas o zgłoszenie swoich przedstawicieli do tych Komitetów, zwykle w układzie: 1 delegat, 1 z-ca; tylko w woj. opolskim poproszono nas o zgłoszenie przedstawicieli wszystkich miast członkowskich Związku w tym województwie.

Regionalne Programy Operacyjne na lata 2014-2020

Dolnośląski – Tadeusz Krzakowski (**Legnica**), Roman Szelemej (**Wałbrzych**);
Kujawsko-Pomorski – Ryszard Brejza (**Inowrocław**), Tadeusz Pogoda (**Świecie**);
Lubelski – Agata Fisz (**Chełm**), Dariusz Stefaniuk (**Biała Podlaska**);
Lubuski – Wadim Tyszkiewicz (**Nowa Sól**), Andrzej Kunt (**Kostrzyn n/O**);
Łódzki – Krzysztof Chojniak (**Piotrków Tryb.**), Jacek Lipiński (**Aleksandrów Łódzki**);
Małopolski – Artur Koziół (**Wieliczka**), Jacek Lelek (**Stary Sącz**);
Mazowiecki – Andrzej Pietrasik (**Płońsk**), Wojciech Kudelski (**Siedlce**);
Opolski – Arkadiusz Wiśniewski (**Opole**), Jarosław Kielar (**Kluczbork**), Bartłomiej Kostrzewa (**Brzeg**), Artur Maruszczak (**Kędzierzyn-Koźle**), Piotr Bobak (**Nysa**) plus zastępcy;
Podkarpacki – Robert Choma (Przemyśl), Bogdan Bieniek (Mielec);
Podlaski – Czesław Renkiewicz (Suwałki), Jarosław Siekierko (Wysokie Maz.);
Pomorski – Stanisław Szwański (**Gdynia**), Zdzisław Czucha (**Kościerzyna**), po wyborach zastąpiony przez Krzysztofa Hildebrandta (**Wejherowo**);
Śląski – Andrzej Dziuba (**Tychy**), Marian Błachut (**Czechowice-Dziedzice**);
Świętokrzyski – Jarosław Górczyński (**Ostrowiec Św.**), Konrad Krönig (**Skarżysko-Kamienna**);
Warmińsko-Mazurski – Piotr Grzymowicz (**Olsztyn**), Tomasz Andrukiewicz (**Ełk**);
Wielkopolski – Adam Lewandowski (**Śrem**), Marek Wesołowski (**Kleczew**);
Zachodniopomorski – Janusz Gromek (**Kołobrzeg**), Janusz Żmurkiewicz (**Świnoujście**);

Reprezentanci Związku w organizacjach i instytucjach zagranicznych

a) **Komitet Regionów Unii Europejskiej** - Jan Bronś, burmistrz Oleśnicy (z-cą był Andrzej Kunt, burmistrz Kostrzyna nad Odrą), Maciej Kobylński, prezydent Słupska (z-cą był Zbigniew Podraza, prezydent Dąbrowy Górniczej) oraz Stanisław Szwabski, przewodniczący RM Gdyni (zastępcą był Arkadiusz Godlewski, radny RM Katowice).

W styczniu 2015 r. rozpoczęła się nowa kadencja Komitetu Regionów UE. Ustępujący Zarząd podtrzymał mandaty osób, które zachowały mandaty w wyborach krajowych, pozostawiając pozostałe do obsadzenia przez nowy Zarząd Związku. W nowej kadencji reprezentują nas w Komitecie Regionów: **Stanisław Szwabski (Gdynia)**, którego zastępcą jest **Arkadiusz Godlewski (Katowice)**, oraz **Zbigniew Podraza (Dąbrowa Górnicza)**, którego zastępcą jest **Andrzej Kunt (Kostrzyn n/O)**. Do obsadzenia są: 1 mandat członka i 1 mandat z-cy członka KR.

W nowej kadencji **Stanisław Szwabski** został **przewodniczącym** jednej z 5 grup politycznych w KR – European Alliance (EA) – Przymierze Europejskie.

b) **Komitet Polityczny Rady Gmin i Regionów Europy (CEMR)** - Hanna Gronkiewicz - Waltz, prezydent Warszawy, Tomasz Kacprzak, radny RM Łodzi, Mirosława Lehman, burmistrz Kartuz, Jarosław Wilczyński, prezydent Ostrowca Świętokrzyskiego; Zastępcami byli: Jolanta Barska, (burmistrz Nysy), Agnieszka Pasternak (przewodnicząca RM Dąbrowy Górniczej).

M. Lehman, J. Wilczyński i J. Barska nie mają już mandatu samorządowego, zatem nowy Zarząd będzie mógł obsadzić 2 miejsca członków i 3 z-ców członków Komitetu Politycznego CEMR.

Rada Gmin i Regionów Europy (CEMR) jest federacją krajowych stowarzyszeń samorządowych Europy. Z Polski do CEMR należą ZMP i ZPP. Ze względu na niespełnianie standardów demokratycznych, określonych w statucie, do CEMR nie należą Białoruś i Rosja.

c) Izba Lokalna **Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Europy (CLRAE)** - Jolanta Barska (burmistrz Nysy) i Judyta Lemm (radna RM Szczecina). Zastępcami delegatów byli: Marek Miros (burmistrz Gołdapi) i Jan Bronś (burmistrz Oleśnicy).

W roku 2014 burmistrz J. Barska objęła funkcję **wiceprzewodniczącej** Izby Lokalnej CLRAE.

W wyborach samorządowych w listopadzie 2014 r. wszyscy nasi przedstawiciele w CLRAE utracili mandaty samorządowe, zatem pełnią swe funkcje w CLRAE jeszcze przez 6 miesięcy. Nowy Zarząd wyznaczy nowych przedstawicieli ZMP w CLRAE w marcu 2015 r.

CLRAE działa przy Radzie Europy i monitoruje przestrzeganie przez kraje członkowskie zasad Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego. W roku 2014 monitoring objął m.in. Polskę. W roku 2015 mija 30. Rocznica uchwalenia Karty.

d) **Polsko-Niemiecka Grupa Robocza**

Stała forma współpracy Związku Miast Polskich i Związku Powiatów Polskich (członków CEMR) z Niemiecką Sekcją CEMR, którą tworzą wszystkie trzy niemieckie organizacje samorządowe (gmin, miast i powiatów). Ze strony polskiej do Grupy należą osoby zgłoszone przez miasta członkowskie podczas Zgromadzenia Ogólnego. Współprzewodniczącym Grupy ze strony polskiej jest od lutego 2014 **Piotr Głowski**, prezydent Piły.

Komisje Związku

W obecnej kadencji działa **14 stałych komisji** (do których miasta zgłosiły **ponad 600 osób**). **W 2014 roku komisje odbyły 13 posiedzeń w 9 miastach: Warszawie (4), Poznaniu (2) i po 1 posiedzeniu w: Kielcach, Koźlenicach, Kutnie, Piotrkowie Trybunalskim, Puławach, Radomsku i Wieliczce.** Liczba posiedzeń poszczególnych komisji była – jak zwykle w roku wyborczym – mniejsza niż w innych latach i wyniosła:

- polityki miejskiej i rozwoju miast - 0;
- małych miast - 1;
- geodezji i infrastruktury przestrzennej - 1;
- gospodarki mieszkaniowej i przestrzennej - 0;
- gospodarki komunalnej - 1;
- transportu - 0;
- administracji i bezpieczeństwa obywateli - 1;
- edukacji - 3;
- kultury - 1;
- turystyki, kultury fizycznej i sportu - 2;
- polityki społecznej - 2;
- finansów - 0;
- polityki europejskiej i współpracy zagranicznej - 0;
- partnerstwa i dialogu - 1.

Do zakresu działania komisji należy m.in. analizowanie stanu danej dziedziny na podstawie wskaźników Bazy Danych SAS, wymiana doświadczeń, opiniowanie i przygotowywanie projektów stanowisk Związku, dotyczących projektów aktów prawnych, przygotowywanie stanowisk i wniosków z zakresu działania komisji.

Terminy spotkań i sprawozdania z poszczególnych posiedzeń Komisji znajdują się na stronie internetowej Związku.

Nowe podejście do prac komisji zakłada - tam, gdzie to możliwe - analizowanie stanu danej dziedziny życia miast na podstawie wskaźników z Bazy Danych SAS oraz z innych źródeł i formułowanie wniosków dla Zarządu oraz dla samych miast. Biuro Związku przygotowuje na posiedzenia, które zawierają takie punkty w porządku obrad, zestawienia podstawowych wskaźników dla miast, których przedstawiciele uczestniczą w komisji. Ważna rola przypada miastom, które goszczą posiedzenia komisji (poza zwoływanymi w trybie nagłym, w celu zaopiniowania projektów aktów prawnych) - dzielą się one chętnie swoimi doświadczeniami, których efekty możemy obserwować na miejscu.

2. Lobbing legislacyjny

a) finanse miast

✓ dochody JST

Obywatelski projekt zmian w ustawie o dochodach JST, pod którym zebraliśmy 300.000 podpisów, trafił do komisji, która - wobec negatywnej opinii rządu - nie kontynuuje jego rozpatrywania. Efektem pośrednim projektu jest zmniejszenie skali niedofinansowania zadań przekazywanych w ostatnich dwóch latach. Najważniejszym efektem pozytywnym jest podjęcie prac nad „samorządowym PIT-em”, co może uniezależnić wpływy z tego źródła od doraźnych zmian ustawowych (takich jak w latach 2006-07). Prace nad założeniami są zaawansowane.

Trwa skłonność rządu do ręcznego sterowania działalnością samorządów. Jaskrawym przykładem są dotacje na zadania własne, zwłaszcza w oświacie i pomocy społecznej. Szczytowym „osiągnięciem” rządu w tym zakresie jest art. 32 w ustawie o budżecie na rok 2015, nakazujący przeznaczenie określonej części subwencji „szkolnej” na konkretne zadania. Stoi to w jaskrawej sprzeczności z art. 7 ust. 3 ustawy o dochodach JST, który stanowi, że o przeznaczeniu subwencji decyduje organ stanowiący JST. Sprawa winna trafić do Trybunału Konstytucyjnego.

✓ wskaźniki zadłużenia / poziom deficytu

Rząd zrezygnował z zamiaru administracyjnego ograniczenia deficytu JST. Skorygowano też indywidualny wskaźnik zadłużenia – zrezygnowano z zapisu uniemożliwiającego uchwalenie budżetu przy niespełnieniu wskaźnika z art. 243, wprowadzając zamiast tego stosunkowo łagodną procedurę naprawczą.

✓ perspektywa finansowa UE 2014/20

Udało się wynegocjować znaczne zwiększenie możliwości korzystania ze środków zwrotnych na finansowanie i współfinansowanie nowych projektów unijnych. Oznacza to jednak dalszy wzrost poziomu zobowiązań, które trzeba będzie spłacić.

✓ finansowanie zadań zleconych

Dwa resorty przygotowują na nasz wniosek informację o finansowaniu zadań zleconych (MF i MAiC). Analiza skali niedofinansowania nastąpi w najbliższych miesiącach. Pierwsza część informacji została przekazana w styczniu 2015 r. – wynika z niej, że niedofinansowanie zadań z zakresu aktów stanu cywilnego oszacowano na ok. 200 mln. zł (o taką kwotę – wg MF – zwiększono środki na ten cel w roku 2015).

b) ustawa o rewitalizacji

✓ projekt samorządowy

Podczas Kongresu Miast Polskich w Krakowie (listopad 2013) przekazaliśmy rządowi projekt ustawy o rewitalizacji, opracowany we wszechstronnej konsultacji z miastami, wspólnie ze Śląskim Związkiem Gmin i Powiatów. Prace trwały prawie trzy lata.

✓ założenia projektu ustawy (MliR)

Na podstawie naszego projektu rząd przygotował założenia projektu ustawy (obecnie w trakcie konsultacji). Projekt ustawy jest w planie prac legislacyjnych na rok 2015.

Sprawozdanie z działalności Związku

Dodatkowym efektem naszych działań jest rządowy Narodowy Program Rewitalizacji, oparty na środkach z nowej perspektywy finansowej UE. Trzy miasta (**Bytom, Łódź i Wałbrzych**) są w nim wymienione z nazwy.

c) ład przestrzenny

✓ **wstępny projekt małej nowelizacji ustawy**

Konsekwentne prezentowanie stanowiska ws. konieczności nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym spowodowało przygotowanie założeń „małej” nowelizacji ustawy, zwłaszcza w zakresie WZ oraz renty planistycznej. Nowelizacja ma szansę na przeprowadzenia w roku 2015, choć opór środowisk zainteresowanych utrzymaniem obecnego nieładu jest znaczny.

✓ **rozdzielenie kodeksu budowlanego i kodeksu urbanistycznego**

Na podstawie naszego stanowiska, wspartego przez inne środowiska, doprowadzono do wyłączenia przepisów urbanistycznych z przygotowywanego kodeksu budowlanego. Opracowanie nowego kodeksu urbanistycznego w obecnej kadencji jest jednak mało prawdopodobne.

✓ **uporządkowanie reklam**

Na nasz wniosek w prezydenckim projekcie ustawy o ochronie krajobrazu wprowadzono przepisy pozwalające na uporządkowanie reklam w przestrzeni publicznej, przy pomocy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i instrumentu finansowego (lokalny podatek od reklam). Trwają prace nad projektem w sejmie.

d) ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminie

✓ **nowelizacja ustawy**

Poselski projekt nowelizacji ustawy, zawierający początkowo kilka spośród naszych postulatów i liczne zmiany niekorzystne został ostatecznie uchwalony - po interwencjach w sejmie i w senacie - w kształcie zbliżonym do oczekiwań miast i gmin.

✓ **sprawa zamówień *in-house***

Dokonane rozdzielenie zamówień na odbiór i zagospodarowanie odpadów spowodowało, że obecnie tylko zamówienia na odbiór są objęte obligatoryjnym przetargiem.

Urząd Zamówień Publicznych zapowiedział wprowadzenie procedury zamówień *in-house* w wersji zgodnej z nową, korzystną dyrektywą UE z marca 2014 r. Sprawa wymaga mobilizacji z naszej strony - państwa członkowskie muszą wdrożyć dyrektywę w ciągu 2 lat; w tym czasie musimy doprowadzić do zniesienia obowiązku przetargowego przy odbiorze śmieci.

e) drogi

✓ **zwiększenie Programu rozbudowy dróg lokalnych**

Udało się doprowadzić do zwiększenia - choć nadal w niewystarczającej skali - środków na drogi lokalne, w ramach tzw. „schetynówek”.

✓ **przepisy dotyczące odcinków dróg zastąpionych nowymi drogami**

Prezydent zatrzymał na nasz wniosek niekorzystną dla gmin zmianę art. 10 ustawy o drogach publicznych, kierując ją do Trybunału Konstytucyjnego. Złożyliśmy nasz projekt - trwają w resorcie prace nad skorygowaniem tej ważnej nowelizacji.

f) oświata

- projekty samorządowe

Projekty zmian w Karcie Nauczyciela i w ustawie o systemie oświaty, opracowane na Samorządowym Kongresie Oświaty (wrzesień 2013), przedłożyliśmy sejmowi i rządowi, przy głośnym proteście związków zawodowych.

- zapowiedź rządowego projektu zmian w Karcie Nauczyciela

Po trójstronnych rozmowach w resorcie i „ciszy” wyborczej w II połowie roku, ostatnio MEN zapowiedział złożenie projektu nowelizacji Karty Nauczyciela, zawierającego część naszych postulatów.

g) ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych

Po naszych interwencjach w trakcie prac nad poselskimi projektami ustawy w sejmie i w senacie niekorzystne dla miast przepisy, zwłaszcza dotyczące podatków lokalnych, zostały skorygowane (przy współpracy z resortem finansów). Nie udało się poprawić zapisu dotyczącego relacji pomiędzy organizacjami działkowców a gminami jako właścicielami gruntów, choć nie jest on już niezgodny z Konstytucją. Udało się natomiast zażegnać konflikt z Polskim Związkiem Działkowców, który zakończył się podpisaniem intencyjnego porozumienia o współdziałaniu na rzecz przyzwoitej legislacji w tym zakresie w przyszłości.

h) opodatkowanie kabli podatkiem od nieruchomości

W projekcie ustawy samorządowej MAiC, w zmianach w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych, jest zawarty przepis oznaczający wycofanie się ze zmian wprowadzonych **ukradkiem** w 2010 r. w zakresie **opodatkowania kabli podatkiem od nieruchomości**, poprzez zmianę definicji budowli w prawie budowlanym.

i) Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Komisja, w której zespołach pracuje kilkunastu przedstawicieli miast członkowskich ZMP (są wymienieni w p. 1), wynegocjowała dziesiątki zmian w projektach ustaw i rozporządzeń.

Komisja obraduje raz w miesiącu, a pomiędzy posiedzeniami plenarnymi pracują zespoły, które przygotowują projekty stanowisk dla Komisji. Prace zespołów obserwuje przedstawicielka Biura ZMP, zapewniając natychmiastowy przepływ informacji – jej działalność w tym zakresie jest współfinansowana przez inne związki, uczestniczące w pracach Komisji Wspólnej.

Bieżąca informacja o pracach Komisji i jej zespołów znajduje się na stronie internetowej: <https://kwrist.mac.gov.pl>.

Na wniosek **prezydenta Torunia** wszystkie otrzymywane do zaopiniowania projekty ustaw i rozporządzeń są zamieszczane w specjalnej zakładce na stronie internetowej Związku - każdy może zgłosić uwagi ich dotyczące.

3. Wymiana doświadczeń - projekty

3.1. System Analiz Samorządowych (SAS)

SAS – system monitorowania lokalnych usług publicznych – to baza danych, wyposażona w oprogramowanie służące przedstawicielom miast, gmin i powiatów jako źródło wiedzy o uwarunkowaniach i wynikach realizacji swych zadań.

SAS od 1999 roku uzupełnia statystykę publiczną poprzez:

- zebranie i opracowanie danych, których nie ma w statystyce publicznej,
- możliwość przeprowadzania samodzielnej analizy danych przez każde miasto (gminę, powiat),
- przygotowanie i prezentację corocznych raportów podsumowujących stan i tendencje zmian w wybranych dziedzinach.

SAS gromadzi i udostępnia dane własne i pomaga w analizie danych pochodzących ze statystyki publicznej. Baza danych zawiera obecnie ponad 1000 wskaźników w 12 dziedzinach, spośród których **demografia, finanse, oświata, zrównoważony rozwój i współpraca z organizacjami pozarządowymi** obejmują wszystkie JST (dane ze statystyki publicznej), a kultura, pomoc społeczna, mieszkalnictwo, gospodarka wodno-ściekowa, odpady komunalne, transport i drogi oraz efektywność energetyczna – tylko te miasta, które dostarczają dane do Biura ZMP.

Jest to druga największa po norweskiej bazie KOSTRA taka baza danych w Europie. Baza jest powszechnie dostępna i bezpłatna – może z niej korzystać każdy. Baza umożliwia konstruowanie własnych zestawień i wykresów, według zapotrzebowania użytkownika, przy użyciu kryteriów: demograficznego, administracyjnego oraz geograficznego. Jednocześnie do celów analiz porównawczych jednostek samorządu terytorialnego – z wykorzystaniem danych pochodzących ze statystyki publicznej (pełna próba wszystkich JST) stosowane są tzw. „grupy porównawcze”.

JST mogą także pobierać **gotowe raporty** dla swojego miasta, które obejmują dane z lat 2006-13 i dotyczą stanu **finansów** miasta, **oświaty** oraz **syntetycznego wskaźnika rozwoju miasta**.

3.2. Współpraca samorządów dla rozwoju miejskich obszarów funkcjonalnych

W roku 2014 kontynuowaliśmy – w partnerstwie ze Związkiem Powiatów Polskich, Związkiem Gmin Wiejskich RP oraz Norweskim Związkiem Władz Lokalnych i Regionalnych (KS) - tzw. Projekt Predefiniowany (“Budowanie kompetencji do współpracy międzysamorządowej i międzysektorowej, jako narzędzi rozwoju lokalnego i regionalnego”), współfinansowany ze środków Mechanizmu Finansowego EOG. Projekt stanowi element wspierający wdrażanie tzw. Programu Regionalnego EOG realizowanego przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju („Rozwój miast poprzez wzmocnienie kompetencji JST, dialog społeczny oraz współpracę z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego”), zaś jego celem jest rozwój kompetencji do współpracy między jednostkami samorządu oraz współpracy międzysektorowej w obszarach funkcjonalnych. W ramach Programu Regionalnego 15 partnerstw JST (w każdym z nich są **miasta członkowskie Związku**), otrzymało granty w wysokości 350-550 tys. Euro (łącznie 7 mln €).

Projekt Predefiniowany składa się z dwóch głównych komponentów. Pierwszy obejmuje **wsparcie doradcze** dla 37 partnerstw międzysamorządowych (działających w formie porozu-

Sprawozdanie z działalności Związku

mień, stowarzyszeń JST oraz związków komunalnych), które skupiają 442 jednostki, w tym 191 miast, spośród **których 90 to członkowie Związku**. Partnerstwa te realizują projekty polegające na przygotowaniu strategii rozwoju swojego obszaru funkcjonalnego, planów operacyjnych i dokumentacji technicznej pod przyszłe inwestycje infrastrukturalne. W 2014 roku pomagaliśmy im w przygotowaniu dokumentacji przetargowej na wybór firm doradczych, a następnie przy odbiorze opracowań tworzonych przez te firmy (strategii, programów sektorowych, planów przestrz.).

Po 4 przedstawicieli 15 partnerstw (60 osób), które otrzymały granty EOG, uczestniczyło w tygodniowych wizytach studialnych w Norwegii, gdzie mieli okazję zapoznać się z tamtejszymi doświadczeniami w zakresie współpracy międzysamorządowej.

Drugi komponent poświęcony jest identyfikacji barier utrudniających rozwój partnerskiej współpracy i opracowaniu **rekomendacji legislacyjnych**, które pozwoliłyby na ich usunięcie.

Temu celowi służył m.in. zorganizowany w czerwcu, w Poznaniu **I Kongres Partnerstw Samorządowych**. Wzięło w nim udział 125 osób reprezentujących 74 instytucje samorządowe, organizacje pozarządowe, ośrodki naukowe i firmy. Kongres był okazją do wymiany doświadczeń oraz przedyskutowania uwarunkowań prawnych i systemowych, w jakich odbywa się współpraca podmiotów zabiegających o rozwój swoich obszarów funkcjonalnych.

W oparciu o ustalenia Kongresu przygotowaliśmy propozycje zmian w ustawie o samorządzie gminnym i samorządzie powiatowym, które ułatwiają współdziałanie w formie związków komunalnych. W najbliższym czasie zostaną one zgłoszone, jako uwagi ZMP, ZPP i ZGW, do projektu ustawy o zmianie ustaw samorządowych (projekt MAiC). Podobnie, we współpracy z Forum Od-Nowa, powstał zestaw wstępnych rekomendacji dotyczących zmian deregulacyjnych w 3 ustawach: ustawie o systemie oświaty, ustawie o pomocy społecznej oraz ustawie o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. Celem proponowanych zmian jest rezygnacja z odgórnie narzuconych przez ustawodawcę usztywnień dotyczących sposobu realizacji zadań własnych, w tym zwłaszcza działań o charakterze organizacyjnym. Ułatwi to wspólną realizację tych zadań przez różne JST, a także znacząco poszerzy możliwości współdziałania z innymi partnerami.

Jednocześnie staramy się podnieść kompetencje już działających partnerstw. Celowi temu służy np. wsparcie Zespołu Prawnego, działającego przy ZPP i ZMP. W 2014 r., obok indywidualnych porad dla partnerstw, Zespół przygotował 48 analiz dot. zagadnień legislacyjnych związanych ze współpracą JST oraz 21 opinii prawnych dot. formalnych dokumentów tworzonych przez partnerstwa (np. umów). Materiały te były publikowane na stronie internetowej projektu.

Istotne znaczenie ma przygotowana w projekcie metodologia samooceny rozwoju partnerstw, która bierze pod uwagę szereg kryteriów, np. jakość i zakres diagnozy potrzeb obszaru funkcjonalnego, stopień integracji itd. Wykonywanie okresowej - np. corocznej - samooceny pozwala na refleksję nad jakością współpracy i - w konsekwencji - prowadzi do jej doskonalenia.

Inną formą promowania kultury współpracy w partnerstwach był Konkurs *Samorządowy Lider Zarządzania* 2014 – **Razem dla rozwoju**, w którym wyróżnionych zostało 9 najciekawszych przykładów współdziałania. Ich opisy umieściliśmy w internetowej Bazie Dobrych Praktyk (www.dobrepraktyki.pl), aby mogły służyć jako inspiracja dla kolejnych samorządów.

Projekt Predefiniowany będzie realizowany do kwietnia 2016. Informacje można znaleźć na stronie www.zmp.poznan.pl w zakładce NOR-2, oraz na stronie www.partnerstwa.jst.org.pl.

3.3. Dialog społeczny w sektorze i przedsiębiorstwach samorządowych. Samorząd jako pracodawca (NOR-3)

Projekt realizowany przez ZMP w partnerstwie z Norweskim Związkiem Władz Lokalnych i Regionalnych (KS) w ramach europejskiego programu „Fundusz na rzecz godnej pracy i dialogu trójstronnego” od marca 2013, trwał do 31 grudnia 2014. Projekt był współfinansowany (85%) z Norweskiego Mechanizmu Finansowego.

Głównym celem projektu był rozwój dialogu z pracownikami w instytucjach sektora samorządowego na poziomie lokalnym, dla podniesienia motywacji, zaangażowania i poczucia współodpowiedzialności pracowników za jakość lokalnych usług publicznych.

ZMP nie posiada statusu organizacji pracodawców (jak KS w Norwegii) i nie ma możliwości bezpośredniego oddziaływania na warunki pracy i płacy pracowników samorządowych. Reprezentując jednak samorządy, które razem są największym pracodawcą w Polsce, poprzez działania projektowe pragnie przyczynić się do kreowania wzorców tworzenia dobrych warunków pracy i budowania dobrej atmosfery w miejscu pracy, a przez to wysokiej motywacji pracowników do wykonywanych zadań, których efektem jest wzrost jakości usług publicznych.

Upowszechnianie, zarówno norweskiego modelu dialogu społecznego jak i polskich wzorów dobrego współdziałania pracodawców i pracowników samorządowych odbywało się w formie 2 edycji konkursu *Samorządowy Lider Zarządzania – Samorząd jako pracodawca* oraz w trakcie 10 seminariów regionalnych (Warszawa, Tarnów, Lublin, Częstochowa, Opole, Poznań, Łódź, Słupsk, Gdańsk, Zabrze). Razem wzięło w nich udział 335 osób z 201 instytucji samorządowych.

Zaproszenie do konkursu i potem do udziału w seminariach kierowane było do wszystkich jednostek samorządu lokalnego (gmin i powiatów), a także ich jednostek organizacyjnych takich jak szkoły, przedszkola, żłobki, czy też spółki komunalnych i szpitali, itd., które dostarczają usługi publiczne i które mogą opisać przykłady współdziałania pracodawców i pracowników dla osiągnięcia lepszych efektów pracy. Laureatami I edycji konkursu w r. 2013 zostały, m.in. takie miasta członkowskie jak: Słupsk, Opole, Częstochowa, Zielonka, oraz MPWiK z Jaworzna. W roku 2014 laureatami zostali: Poznań (UM), Poznań (ROPS), Szczecinek, Zabrze, Sępólno Krajeńskie, Gliwice, Popielów, Koszalin, Dzierżonów oraz Łódź. Przedstawiciele tych miast (jednostek) w nagrodę uczestniczyli w wizycie studialnej w Norwegii.

W ramach projektu Biuro ZMP przygotowało raport końcowy „*Samorząd jako pracodawca*”, zawierający między innymi informacje o zarobkach, zatrudnieniu, kwalifikacjach i kulturze organizacyjnej pracowników polskich samorządów.

3.4. Przedsięwzięcia w dziedzinie kultury

„Oddziaływanie festiwali na polskie miasta. Studium kompetencji kadr sektora kultury oraz synergii międzysektorowej”

Związek wraz z Regionalnym Obserwatorium Kultury - Centrum Badawczym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, realizuje w latach 2014-2015 ogólnopolski projekt badawczy, współfinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w ramach programu Obserwatorium Kultury. Ideą projektu jest zbadanie szeroko rozumianych **kompetencji kadr kultury organizujących festiwale artystyczne na terenie polskich miast**, ze szczególnym

uwzględnieniem kompetencji komunikacyjnych i **metod oddziaływania na publiczność 48 festiwali w miastach, na terenie 16 województw**. 2-letnie studium środowiska polskich, miejskich festiwali artystycznych realizowane jest z użyciem badań ilościowych i jakościowych, w tym również netnografii. Analizie są poddane wybrane **festiwale, organizowane przez podmioty publiczne, prywatne i obywatelskie**. Studium stanowić będzie dobre spektrum dla analizy warunków synergii międzysektorowej, która stanowi fundament dla skutecznej realizacji priorytetów polityk kulturalnych społeczności miejskich.

„Wypędzeni 1939...”

Związek realizuje projekt pt. ***Upamiętnienie deportacji obywateli polskich z ziem wcielonych do III Rzeszy***. Jednym z jego elementów jest wystawa „Wypędzeni 1939...”, która była już prezentowana w 20 miastach Polski.

W ramach projektu powstaje strona internetowa, upamiętniająca deportacje i udostępniająca tematycznie powiązane zasoby ze zbiorów publicznych i prywatnych, publikacja książkowa oraz nowe, lokalne plansze do wystawy *Wypędzeni 1939...* W kolejnych dwóch latach wystawa będzie pokazana w kolejnych miastach Polski, a także na terenie Niemiec.

W każdym z miast polskich, które odwiedzi WYSTAWA, do działania są włączani – jako WOLONTARIUSZE – młodzi ludzie oraz przedstawiciele lokalnych stowarzyszeń, mediów i liderów opinii. Efektem pracy z wolontariuszami są nagrania (głównie video) oraz kopie dokumentów i fotografii. Z tych „rekordów” budowana jest strona internetowa. Będzie ona też narzędziem komunikacji uczestników projektu. Z udziałem wolontariuszy powstaną również plansze o tematyce lokalnej, które będą stałymi elementami kolejnych odsłon wystawy. Pomysłodawcy projektu mają nadzieję, że deportacje obywateli polskich z ziem wcielonych do III Rzeszy staną się poprzez te działania TEMATEM DEBATY I REFLEKSJI OBYWATELSKIEJ w odwiedzanych przez wystawę miastach, w Polsce i w Europie.

Projekt jest finansowany w połowie ze środków programu KE „Europa dla Obywateli”, dofinansowany m.in. przez IPN, UM Poznania, UM Woj. Wielkopolskiego, miasta i innych partnerów, w tym Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej.

3.5. Współpraca miast z partnerami zagranicznymi

URBACT II – Krajowy Punkt Kontaktowy, który prowadzimy wspólnie ze Śląskim Związkiem Gmin i Powiatów, we współpracy z Instytutem Rozwoju Miast w Krakowie.

„Dekada członkostwa Polski w Unii Europejskiej – jacy byliśmy, kim jesteśmy, dokąd zmierzamy?” – projekt współfinansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w ramach *Wsparcia obywatelskiego i samorządowego wymiaru polskiej polityki zagranicznej 2014*. W ramach projektu odbyła się międzynarodowa debata „10 lat po największym rozszerzeniu UE – perspektywa lokalna i regionalna”, z udziałem samorządowców z całej Europy, w tym z krajów przechodzących proces demokratyzacji i budowy społeczeństwa obywatelskiego (Mołdawia, Ukraina i Serbia) – **Łódź**, 23 czerwca 2014. Przygotowano także wydania dwóch numerów specjalnych **Samorządu Miejskiego**. Numer lipcowy zawierał relacje z obchodów jubileuszu 10-lecia członkostwa Polski w UE w miastach członkowskich ZMP. W grudniu ukazał

się z kolei numer, w którym znalazło się 14 tekstów uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych nagrodzonych i wyróżnionych w konkursie „Młodzież o członkostwie Polski w UE”.

„Przygotowanie samorządów ukraińskich do wdrożenia reform decentralizacyjnych i stowarzyszeniowych z Unią Europejską” – współfinansowany ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności i programu *Study Tours to Poland*. Partnerem projektu był Śląski Związek Gmin i Powiatów. W trakcie jego realizacji 31 polskich miast (w tym 10 z woj. śląskiego) gościło 60 przedstawicieli samorządów ukraińskich, w ramach 3 wizyt studyjnych. Tematem wiodącym tygodniowego pobytu w polskich samorządach była problematyka przygotowania projektów rozwojowych i zarządzania nimi, w kontekście procesu wdrażania reform decentralizacyjnych. Istotnym elementem wizyty było poznanie doświadczeń goszczącego samorządu w tej dziedzinie. Każdy z uczestników miał przygotowany przez miasto goszczące indywidualny program pobytu. Wizyta rozpoczynała się wspólnym spotkaniem informacyjnym o polskiej decentralizacji, organizowanym we współpracy z Kancelarią Prezydenta RP.

„Inteligentne zarządzanie łotewskimi samorządami i podniesienie jakości świadczonych przez nie usług” – finansowany z norweskich grantów dla Łotwy. Partnerem projektu był Łotewski Związek Władz Lokalnych i Regionalnych (LALRG). W ramach tego przedsięwzięcia zorganizowane zostały dwie wizyty studyjne samorządowców łotewskich w Polsce (łącznie 34 osoby). Celem wizyt było zapoznanie uczestników z polskimi doświadczeniami dostosowania metodologii norweskiego benchmarkingu zależnie od lokalnych uwarunkowań, w tym funkcjonowanie benchmarkigowej bazy danych SAS i grup wymiany doświadczeń. Łotysze odwiedzili: Poznań, Kutno, Warszawę, Sochaczew, Nowy Tomyśl i Murowaną Goślinę.

„Pilotażowy Projekt Tunezyjskich Władz Lokalnych”, realizowany ze środków i we współpracy ze Szwedzką Agencją Rozwoju Międzynarodowego (SIDA). Celem projektu było wsparcie Tunezyjskiej Federacji Miast poprzez przekazanie wiedzy nt. historii, struktury i działania polskiej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz informacji o polskim systemie współpracy rządu i samorządu. W ramach wizyty studyjnej 5-osobowa delegacja tunezyjskich urzędników samorządowych i rządowych zapoznała się z pracami Komisji Wspólnej i jej zespołów oraz dowiedziała się o roli polskich organizacji samorządowych, w szczególności Związku Miast Polskich.

Inne wydarzenia międzynarodowe, w których uczestniczyliśmy:

➤ **Posiedzenia Polsko-Niemieckiej Grupy Roboczej (10-11 lutego – Berlin, 26-27 września – Gdańsk)**

Tematem wiodącym spotkania w Berlinie było bezrobocie wśród ludzi młodych i sposoby walki z tym problemem. W Gdańsku rozmawiano o współpracy młodzieży na gruncie najnowszej historii oraz roli organizacji pozarządowych w prowadzeniu współpracy międzynarodowej przez samorządy lokalne.

➤ **Konferencja Krajów Grupy Wyszehradzkiej, 28-29 czerwca 2014, Godollo, Węgry**

W ramach X. Światowego Spotkania Burmistrzów Narodowości Węgierskiej, która odbyła się w dniach 28-29 czerwca br. Organizatorami byli miasto Gödöllő oraz Węgierski Związek Władz Lokalnych. Odbywająca się od dziesięciu lat konferencja gromadzi włodarzy miast i gmin

Sprawozdanie z działalności Związku

narodowości węgierskiej z całego świata i jest platformą wymiany doświadczeń. Jedną z sesji dotyczyła współpracy w ramach Grupy Wyszehradzkiej. Wzięli w niej udział przedstawiciele stowarzyszeń samorządowych (w tym Związku Miast Polskich) oraz miast współpracujących w ramach czworokąta Polska - Węgry - Czechy - Słowacja. Polskę reprezentowali burmistrzowie i prezydenci oraz pracownicy samorządowi z Żywca, Jasła, Piły, Legnicy.

➤ Posiedzenia Komitetu Politycznego CEMR

Na zaproszenie Urzędu Miasta Łodzi oraz Związku Miast Polskich czerwcowe posiedzenie odbyło się w Łodzi, 23-24 czerwca. Przy okazji posiedzenia zorganizowano 3 sesje tematyczne (10-lecie największego rozszerzenia UE, agenda miejska oraz dostosowanie usług publicznych do zmieniających się warunków).

Posiedzenie w Rzymie (17 grudnia) było poprzedzone 2-dniową Europejską Konferencją Obywatelstwa i Miast Bliźniaczych (poprzednia odbyła się 3 lata wcześniej w Rybniku).

➤ Euroregion Cup

Turniej piłkarski burmistrzów i prezydentów z Polski, Czech, Słowacji i Węgier (czerwiec 2014, Liberec). Związek Miast Polskich pokrył opłatę za uczestnictwo w turnieju w wysokości 150 euro/osobę 14 przedstawicielom swoich miast członkowskich. Koszty dojazdu i pobytu pokryli uczestnicy polskiej drużyny.

4. Konferencje i inne wydarzenia

Rok 2014 jako rok wyborczy nie sprzyjał organizowaniu konferencji dla przedstawicieli miast. Do najważniejszych, jakie udało się zorganizować należały:

➤ XII Kongres Miast Polskich, Wejherowo, 25-26 września

Tematem wiodącym Kongresu była **lokalna polityka rozwoju**. Zaprezentowaliśmy przykłady konsekwentnie realizowanych **strategii rozwoju miast**. **Niepołomice** to przykład prowadzonej z sukcesem polityki proinwestycyjnej, **Śrem** - współdziałania z otoczeniem, która przynosi efekt synergii, **Wyszków** - aktywnej gospodarki nieruchomościami.

Największe firmy partnerskie miast przedstawiły projekt „**Polskie Miasto Przyszłości**” – otwartą platformę inteligentnych rozwiązań dla miast.

Podczas Kongresu nastąpiło również rozstrzygnięcie **konkursu na najlepsze dokumenty planistyczne** - "**Lider zrównoważonego gospodarowania przestrzenią**", stanowiące przestrzenne wizje rozwoju miast (zgłosiło się 26 miast członkowskich, zwyciężyły **Gliwice**).

Przedstawiliśmy **propozycje projektów ustaw deregulacyjnych**, zwiększających **samodzielność miast w realizacji zadań własnych**, zwłaszcza w pomocy społecznej i edukacji.

Pokazaliśmy ponadto pierwsze rezultaty projektu dotyczącego **festiwali** organizowanych przez miasta. Obrady były też okazją do zorganizowania panelu poświęconego **roli muzeum dla rozwoju miast**.

Sprawozdanie z działalności Związku

➤ **V Kongres Regionów**, Świdnica, 10-12 czerwca

W trakcie sesji plenarnych poruszane były kwestie dotyczące długoterminowych strategii rozwoju JST, finansowania inwestycji, wreszcie roli zagranicznych inwestorów i rodzimych przedsiębiorców oraz ich wpływu na funkcjonowanie miast i regionów.

Panele dyskusyjne były poświęcone m.in. zamówieniom publicznym - planowanym zmianom w prawie, zmianom w przepisach o podatku VAT i ich konsekwencjach dla JST, a także centrom usług wspólnych i marketingowi miejsc. Odbyły się warsztaty z zakresu komunikacji i marketingu politycznego.

Gościem specjalnym Kongresu był w tym roku były burmistrz Nowego Jorku, **Rudolph Giuliani**, pełniący funkcję do grudnia 2001 roku, a więc także w dniu ataku terrorystycznego na World Trade Center.

➤ **III Konferencja Oblicza Małych Miast**, Wieliczka, 22-23 maja

Organizatorami Konferencji byli: **Związek Miast Polskich, Unia Miasteczek Polskich oraz władze miasta Wieliczka**. Tematem tegorocznej Konferencji był rozwój małych miast w kontekście Krajowej Polityki Miejskiej oraz problemy bieżące małych miast.

➤ **III Kongres Rewitalizacji Miast**, Kraków, 4-6 czerwca

Temat Kongresu - „**Rewitalizacja w polityce miejskiej**” - był ściśle związany z aktualnymi pracami nad założeniami Krajowej Polityki Miejskiej i ustawy o rewitalizacji. Zaprezentowano także po raz pierwszy projekt Narodowego Programu Rewitalizacji.

Stan zaawansowania tych prac pozwala na ostrożny optymizm, że – po wielu latach i kilku nieudanych próbach – tym razem powstały realne szanse systemowego uregulowania problematyki rewitalizacji obszarów zdegradowanych, wspartego rządowym programem.

➤ **XVIII Spotkanie Biur Promocji**, Dobieszków, 2-3 października

Tematem przewodnim spotkania była współpraca samorządów jako czynnik rozwoju lokalnego. Omówiono przykłady współpracy samorządów w ramach dwóch Lokalnych Grup Działania, a także na obszarach funkcjonalnych - „Dolina rzeki Pilicy” w powiecie tomaszowskim oraz Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego.

Ogółem w 2014 r. Związek był organizatorem lub współorganizatorem 15 konferencji, nie licząc wielu konferencji, seminariów i warsztatów w ramach realizowanych projektów.

Ponadto byliśmy współorganizatorami wielu innych imprez, m.in.: Mistrzostw Polski Samorządowców w piłce siatkowej (Reda) oraz w tenisie ziemnym (Konin i Rzeszów), Festiwalu Kolęd i Pastorałek w Będzinie.

5. Informacja

W roku 2014 ukazały się:

- **„Samorząd Miejski”** – 11 numerów (w wersji elektronicznej rozsyłanej na 6248 adresów mailowych do wszystkich polskich miast) oraz 2 numery specjalne - jako dodatki do „Gazety Samorządu i Administracji” – **Dekada członkostwa Polski w UE** (czerwiec 2014) i **Młodzież o członkostwie Polski w UE** (grudzień 2014);
- **e-Biuletyn** – 21 wydań;
- **newsletter** – 18 wydań.

Baza mailowa obejmuje 6248 adresów w miastach członkowskich ZMP (m.in. do prezydentów/burmistrzów, sekretarzy, naczelników, rzeczników prasowych, przewodniczących rad, radnych) i nieczłonkowskich.

Dobrze funkcjonuje **strona internetowa** www.zmp.poznan.pl. W roku 2014 odnotowaliśmy **72 358 wejść** (w 2013 – 61 132 wejść).

Samorząd Miejski

Dzisiejszy ***Samorząd Miejski*** jest kontynuacją wydawanego w okresie międzywojennym oficjalnego miesięcznika Związku Miast Polskich, noszącego taki sam tytuł. W ***Samorządzie Miejskim*** są publikowane relacje z posiedzeń organów Związku, konferencji, seminariów czy warsztatów, zamieszczane linki do podejmowanych przez ZMP stanowisk i uchwał. Znajdują się tam ponadto informacje o przedsięwzięciach, projektach realizowanych przez Związek lub z jego udziałem (specjalne strony są poświęcone poszczególnym komponentom projektów - „Budowanie kompetencji do współpracy międzysamorządowej i międzysektorowej” i „Dialog społeczny w sektorze i przedsiębiorstwach samorządowych”), a także opisy dobrych praktyk z miast, aktywności ZMP na forum europejskim oraz teksty doradcze dotyczące prowadzenia kampanii wyborczej czy komunikacji i mediacji.

W roku 2014 na łamach ***Samorządu Miejskiego*** ukazały się materiały poświęcone miastom obchodzącym jubileusze nadania praw miejskich czy swojej „miejskości” (625-lat Murowanej Gośliny, 650-lecie Brzezin, 650-lecie Skawiny, 650-lecie Radomia, 760-lecie Bytomia). W „SM” i na stronach internetowych publikowaliśmy również wiadomości o ciekawych wydarzeniach i imprezach miejskich, ważnych przedsięwzięciach oraz sukcesach naszych miast członkowskich. **W 2014 r. ukazało się ponad 300 „newsów” na stronie internetowej i w SM; pisaliśmy choć raz o prawie 120 miastach.** Cennym źródłem tych informacji są regularnie dostarczane przez niektóre samorządy internetowe serwisy prasowe i „Kalendarz wydarzeń w miastach”, przygotowywany co roku na podstawie ankiet wypełnianych przez miasta, który znajduje się na stronie internetowej.

Strona internetowa, e-biuletyn i newsletter

Na stronie internetowej - www.zmp.poznan.pl ukazuje się wiele informacji na temat bieżącej działalności Związku, podstawowe dane o Związku, komunikaty z posiedzeń Zarządu, komisji Związku, Zgromadzeń Ogólnych, Kongresów, wypracowane stanowiska i uchwały, dokumenty,

Sprawozdanie z działalności Związku

zaproszenia, wiadomości „Z naszych miast” (w 2014 r. ponad 174 informacji o miastach), kalendarz wydarzeń, ale również informacje na temat programów, konkursów i imprez organizowanych lub współorganizowanych przez ZMP oraz innych inicjatyw czy targów, którymi miasta mogą być zainteresowane. Każdego dnia zamieszczamy średnio od 2 do 3 nowych informacji.

W ubiegłym roku przygotowano 21 numerów e-Biuletynu, który jest rozsyłany drogą elektroniczną m.in. do wszystkich burmistrzów, prezydentów, przewodniczących rad, sekretarzy, rzeczników prasowych i biur promocji z miast członkowskich. W e-Biuletynie zapowiadamy konferencje, szkolenia, konkursy i inne przedsięwzięcia. Wysłaliśmy też 18 newsletterów, w którym informowaliśmy o nowościach na stronie internetowej.

Współpraca z mediami

Za pośrednictwem mediów informowaliśmy opinię publiczną o działalności Związku, opiniach na temat aktów prawnych ważnych z punktu widzenia samorządów miejskich oraz podejmowanych przez ZMP inicjatywach.

W największych spotkaniach samorządowców w tym roku, m.in. w Zgromadzeniu Ogólnym w Zabrze (briefing i konferencja prasowa), uczestniczyli licznie dziennikarze, a informacje prasowe na temat imprez były rozsyłane do mediów ogólnopolskich i regionalnych. Spotkania z dziennikarzami towarzyszyły też niektórym posiedzeniom Zarządu ZMP. Zapraszeni na nie byli głównie reprezentanci mediów regionalnych i lokalnych, w tym telewizji TVP3. Komunikaty prasowe z posiedzeń Zarządu były rozsyłane do ważniejszych mediów ogólnopolskich, gazet regionalnych i lokalnych, a także zamieszczane na stronie internetowej (średnio każdy komunikat notuje ponad 700 wejść).

Istotnym kanałem upowszechniania informacji o działaniach ZMP są czasopisma adresowane wprost do środowiska samorządowego - stałą współpracę Związek prowadzi z redakcjami *Gazety Samorządu i Administracji*, Serwisu Samorządowego PAP, *Wspólnoty i Forum Samorządowego*, a także z *Przeglądem Komunalnym* (11 numerów wkładki).

Na łamach Serwisu Samorządowego PAP publikowane są wypowiedzi ekspertów ZMP, informacje na temat stanowisk Związku i organizowanych wydarzeń. Natomiast *Przegląd Komunalny* wydaje regularnie bezpłatną, jednostronicową wkładkę, w której znajdują się artykuły o działalności ZMP (w 11 numerach miesięcznika). Informacje o bieżącej działalności Związku, wypowiedzi przedstawicieli ZMP, komentarze ekspertów ukazywały się m.in. w *Rzeczpospolitej*, *Dzienniku Gazeta Prawna*, *Gazecie Wyborczej*, *Pulsie Biznesu*, *Przeglądzie Komunalnym*, a także emitowano je w TV i na antenie radiowej.

Szczególną uwagę poświęciliśmy promocji w mediach i wśród JST realizowanych projektów. Promowaliśmy m.in. konkursy „Samorządowy Lider Zarządzania 2014” – ***Samorząd jako Pracodawca i Razem dla rozwoju***. W 2014 wydano także kolportowaną na płycie CD i umieszczoną na stronie internetowej ZMP publikację pt. „Raport o zatrudnieniu w sektorze samorządowym”.

Udzieliliśmy około **40 patronatów** konferencjom, wydarzeniom czy programom, o których informowaliśmy na naszej stronie internetowej. W przypadku wydarzeń komercyjnych (odpłatnych) patronat był udzielany tylko po uzyskaniu rabatu w odpłatności dla członków ZMP.